

FREDERIKSSUND
KOMMUNE

Vejledning i etablering af nedgravede affaldsløsninger

Affaldskontoret 2021

Kolofon

Udgivet af:

Affaldskontoret
Center for Trafik & Ejendomme
Frederikssund Kommune
Torvet 2
3600 Frederikssund

Fotograf:

L. E. Larsen

Indholdsfortegnelse

Indledning	4
Hvem kan vælge en nedgravet affaldsløsning?.....	5
Hvem betaler?	5
Hvor meget skal man sortere?	6
Dimensionering af beholdere til dagrenovation.....	7
Dimensionering af øvrige beholdere	7
Krav til placering	8
Krav til beholderne	9
Krav til indkast og mærkning:	9
Krav til tømningssystem og opsamlingsenhed:	9
Vilkår vedrørende drift af beholderne	10
Hvad skal I selv undersøge?	10
Sådan ansøger du	11

Indledning

I Frederikssund Kommune kan boligselskaber, boligforeninger og lignende få afhentet affald fra egne nedgravede affaldsløsninger.

Kommunen skal godkende systemet, inden det etableres. Godkendelsen sikrer, at tilkørselsforhold, placering, kapacitet og indretning er i overensstemmelse med reglerne i kommunens indsamlingsordning.

Der er dog også en række forhold, man som bygherre selv skal undersøge, inden man går i gang.

Denne vejledning beskriver kommunens krav til nedgravede affaldsløsninger, den nødvendige dokumentation i forbindelse med godkendelse, og hvad man selv skal undersøge, når man ønsker at etablere egne nedgravede affaldsløsninger.

Kom godt i gang! Læs kvikguiden bagerst i denne vejledning.

Vejledningen er senest opdateret i maj 2021.

Spørgsmål til vejledningen kan rettes til kommunens affaldskontor på telefon 47 35 10 00 eller på affald@frederikssund.dk.

Hvem kan vælge en nedgravet affaldsløsning?

Nedgravede affaldsløsninger er et alternativ til den traditionelle løsning med minicontainere på hjul.

Nedgravede affaldsløsninger er relevante for større boligforeninger, der har ansat personale til ejendommens drift. Det skyldes, at løsningen kræver løbende opsyn og vedligehold.

Der kan være flere fordele ved at etablere en nedgravet affaldsløsning:

- Jorden omkring beholderen køler affaldet ned og mindsker dermed lugtgener fra affaldet.
- Stor kapacitet på op til 5m³ - få beholdere kan dække mange boliger med et minimalt fodaftryk.
- Bedre arbejdsmiljø for servicemedarbejdere og renovationsfolk.
- Besparelse for selskabet/foreningen på mandskab til intern affaldshåndtering

Man skal dog være opmærksom på, at der også kan være ulemper forbundet med løsningen.

I mange tilfælde vil gåafstanden til en affaldsbeholder blive væsentligt forøget for den enkelte beboer, hvilket kan være problematisk, hvis der er gangbesværede beboere.

Som regel vil en nedgravet løsning også samlet set være dyrere og dermed medføre øget husleje eller fællesudgifter.

Hvem står for hvad?

Foreningen/selskabet står selv for at planlægge, indkøbe og etablere deres nedgravede affaldsløsning.

Frederikssund godkender tilkørselsforhold, placering, kapacitet og indretning af den nedgravede affaldsløsning på baggrund af oplysninger fra foreningens/ selskabets leverandør.

Der ydes ikke tilskud til etablering af nedgravede affaldsløsninger.

Foreningen/ selskabet står for oprydning ved den nedgravede affaldsløsning samt for den løbende vedligeholdelse af systemet.

Frederikssund Kommune står for tømning af beholderne. Omkostningerne til tømning og behandling af affaldet betales af selskabet/ foreningen over affaldsgebyrer, der årligt fastsættes af kommunen.

Hvor meget skal man sortere?

I Danmark skal alle boliger have beholdere tæt på til sortering i henholdsvis pap, papir, glas, metal, plast, mad- og drikkekartoner, madaffald og restaffald. Herudover skal alle boliger kunne få afhentet farligt affald og tekstiler.

Hvis der ikke er direkte vejadgang til den enkelte bolig, eller hvis der ikke er plads til individuelle beholdere, kan en bebyggelse have fælles affaldsløsninger

Fælles affaldsløsninger er som udgangspunkt minicontainere på 400L til 600L. Etablering af egne nedgravede beholdere er således et frivilligt tilvalg.

Det er muligt at kombinere nedgravede affaldsløsninger med minicontainere. Dog skal alle stationer have beholdere til alle affaldstyper.

Fotos: Lille station hos Domea på Heimdalsvej med syv beholdere fordelt i fire 5 m³ brønde: Restaffald, madaffald, papir, glas, metal, pap og plast sammen med mad- og drikkekartoner. Her i delvis nedgravede beholdere i Molok Domino systemet fra leverandøren Joca. Stationen er placeret ved den enkelte blok. Brugeren kan gå ind mellem beholderne og kan let overskue, hvordan der skal sorteres.

Dimensionering af beholdere til madaffald og restaffald

Beholdere til madaffald og restaffald tømmes en gang om ugen eller en gang hver 14. dag.

Da det er vanskeligt at udvide med ekstra beholdere, anbefaler kommunen, at der etableres ekstra volumen, hvis det er muligt.

Affaldstype	Volumen <i>Pr. boligenhed</i>	Volumen <i>Beholder- størrelser</i>	Eksempel <i>30 boliger</i>	Eksempel <i>65 boliger</i>
Restaffald (14 dage)	160 liter	2 - 5 m ³		
Restaffald (uge)	80 liter	2 - 5 m ³	2,4 m ³	5 m ³
Madaffald (14 dage)	80 liter	1 - 2,5 m ³		
Madaffald (uge)	40 liter	1 - 2,5 m ³	1 m ³	2 x 1 m ³

Dimensionering af øvrige beholdere

Kommunen tilpasser løbende tømningfrekvensen på beholderne for at undgå unødige kørsel. Der tilstræbes samme tømningfrekvenser som ved andre boliger i kommunen, men der kan tages højde for den tilgængelige plads på den konkrete ejendom. Der kan dog ikke påregnes tømning oftere end hver 14. dag.

Da det er vanskeligt at udvide med ekstra beholdere, anbefaler kommunen, at der etableres ekstra volumen, hvis det er muligt.

Affaldstype	Volumen <i>Pr. boligenhed pr. uge</i>	Volumen <i>Beholder- størrelser</i>	Eksempel <i>30 boliger</i>	Eksempel <i>65 boliger</i>
Papir	27 liter	1,6 - 5 m ³	1,6 m ³	5 m ³
Pap	60 liter	3 - 5 m ³	5 m ³	2 x 5 m ³
Plast + mad- og drikkekartoner	80 liter	1,6 - 5 m ³	5 m ³	2 x 5 m ³
Glas	40 liter	1,6 - 5 m ³	2,4 m ³	5 m ³
Metal	13 liter	1,6 - 5 m ³	1,6 m ³	1,6 m ³

Foto: Stor nærgenbrugsstation hos NIMA på Falkenborgvej med Restaffald, madaffald, papir, glas, metal, pap og plast sammen med mad- og drikkekartoner. Her i Molok Domino systemet fra leverandøren Joca. Alle beholdere er samlet på en central placering på ejendommen.

Krav til placering

Kommunen skal sikre uproblematisk løbende tømning af beholderen. Følgende krav skal overholdes og indgå i planlægningen af placeringer.

- Beholderne skal placeres på egen grund.
- Alle stationer skal have beholdere til alle affaldstyper.
- Køreveje og standplads skal være indrettet, så beholderen kan tømmes af en renovationsbil. Det betyder bl.a. at kørevejen skal være mindst 3,6 meter bred og som minimum funderet til tung trafik med et akseltryk på 18 tons.
- Skal renovationsbilen vende på en vendeplads, skal der være tilstrækkelig plads til det. Længden på en renovationsbil er op til 12 meter.
- På køreveje med færdsel i flere retninger, skal beholderne altid placeres på højre side af lastbilens kørselsretning.
- Afstanden fra beholder til bil ved tømning skal være så kort som muligt. Den maksimale afstand er 6 meter målt fra yderkant af bilen til centrum af beholderen. Der skal i alle tilfælde være tilstrækkelig plads og underlag til, at bilens støtteben kan slås ud.
- Der må ikke være genstande, bygninger, ledninger eller beplantning henover beholderne. Det kan forhindre tømning. Køretøjets højde er typisk 4,0 meter. Kranens løftehøjde er ca. 8,0 meter.
- Der skal være fri passage omkring den enkelte beholder til betjening, mindst 0,8 meter.
- Beholderområderne skal være belyst i mørke perioder af hensyn til brugere og skraldemænd.
- Bygningsreglementets bestemmelser om adgangs- og tilkørselsarealer med henvisning til DS-publikationerne 105 "Udearealer for alle" og "tilgængelighed for alle" DS 3028 skal være tilgodeset.
- Beholderne skal sikres mod påkørsel, hvis de står på køreareal.

Foto: Beholdere til madaffald og restaffald på Obvej. Her i hver sin fuldt nedgravede beholder fra leverandøren Rubæk.

Krav til beholderne

Kommunen stiller krav til beholderne for at sikre, at beholderne kan tømmes med standardgrej, og at beholderene understøtter en korrekt sortering fra brugerens side.

En nedgravet affaldsløsning består grundlæggende af en *brønd* sat i jorden og en *opsamlingsbeholder*, der kan løftes. Herover er placeret et *låg* eller en *top* med *indkast* til affaldet og et *tømningsystem* med kroganordninger, der muliggør løft og tømnning af opsamlingsenheden. Der findes mange typer nedgravede beholdere. De enkelte dele kan således være sammenkoblet på forskellige måder.

Krav til indkast og mærkning:

- Madaffaldsbeholdere skal have indkast diameter på maks. 25 cm.
- Restaffaldsbeholdere skal have indkast diameter på maks. 40 cm.
- Øvrige beholdere skal have indkast, der i form og størrelse er tilpasset affaldstypen og understøtter god sortering. Eks. en bred slidse til pap.
- Beholderne skal mærkes med både tekst og piktogrammer, der stemmer overens med den pågældende affaldstype.
- Ved opdelte beholdere skal mærkning af indkast understøttes af lakering eller foliering af fladen omkring det enkelte indkast. Tekst eller piktogrammer skal placeres hhv. til højre eller venstre på toppen, så det afspejler placeringen af indkastet til den pågældende affaldstype.
- Frederikssund Kommune kan levere skilte med tekst, piktogram og sorteringsanvisning i et begrænset udvalg.

Krav til tømningsystem og opsamlingsenhed:

- Opsamlingsenheden i beholderen skal i form og størrelse passe til affaldstypen, sådan at affaldet kan falde ud ved egen vægt, når der tømmes. Opdelte beholdere med snævre kamre kan derfor kun godkendes til visse affaldstyper.
- Beholderne skal kunne tømmes med krog hhv. 1 eller 2 krogssystem og uden anslag mod renovationsbilen.
- Reb til udløsning skal kunne fæstes på opsamlingsbeholderen, så de ikke falder i brønden.
- Beholderlåg skal aflåses med standard trekantnøgle 8 mm.
- Opsamlingsenheden skal være udstyret med væskeopsamler, når den benyttes til restaffald, madaffald, glas og metal.
- Opsamlingsenheden skal kunne lukkes, uden at chaufføren skal berøre væskeopsamleren. Sække med ombuk er derfor ikke tilladt.
- Beholderlåg skal være tætte, og det skal sikres, at der ikke kan trænge regnvand og overfladevand ind i beholderne.
- Hvis der anvendes beholdere med skjult krog, skal beholderlåg være udstyret med gasstøddæmpere eller lignende anordninger, der sikrer let åbne-lukke- funktion, samt at låget kan holdes i åben position uden risiko for, at låget blæser i.

Tilpassede indkast til henholdsvis papir og glas. I en fuldt nedgravet beholder med to kamre.

Indkastets tydelige form gør det let for brugeren at vælge det rigtige indkast.

Beholderne er fra leverandøren Be-Low.

Vilkår vedrørende drift af beholderne

- Omkostninger, der faktureres kommunen af modtageanlægget som følge af svigtende sortering, viderefaktureres til foreningen.
- Foreningen varetager den daglige vedligeholdelse, rengøring og oprydning omkring beholderne.
- Foreningen sørger for snefyndning og saltning, hvis dette er nødvendigt.
- Foreningen sørger for renholdelse samt funktions- og sikkerhedskontrol af beholderen gennem at indgå aftale med servicefirma om mindst en årlig rengøring og kontrol af hver beholder og dens enkeltdele.
- Affald henstillet ved siden af beholderen håndteres af foreningen.
- Sorteringskravene i Frederikssund Kommunes "Regulativ for husholdningsaffald" skal overholdes.
- Skader forvoldt af skraldemanden som følge af forsømmelighed afholdes via skraldemandens erhvervsansvarsforsikring. Skader som følger af almindelig brug og slidtage afholdes af foreningen.

Hvad skal I selv undersøge?

Etablering af delvist nedgravede beholdere på private arealer kræver ikke byggetilladelse – men I skal selv tjekke følgende før etablering:

- Beboerdemokrati – Nye afstande bør høres blandt brugerne, og (mer)-omkostninger bør godkendes i bestyrelser og lignende.
- Særlige hensyn - Overvej, om der er beboergrupper med særlige behov i jeres bebyggelse.
- Private arealer - Sørg for, at arealet hvor nedgravningen ønskes, er på egen grund.
- Lokalplanen – Tillader en evt. lokalplan, at der etableres affaldsanlæg på arealet?
- Ledninger i jord – Er der ledninger i jorden (el, vand, varme, afløb m.m.) – oplysninger kan hentes på www.ler.dk – Kontakt derefter eventuelle ledningsejere.
- Brandteknisk Vejledning nr. 29 - Bemærk, at nedgravede beholdere skal placeres minimum 2,5 meter fra naboskel og minimum 5 meter fra facader med vinduer og døre.
- Brandredningsarealer (er områder udpeget til redningsareal i tilfælde af brand?)
- Jord - Hvis området er kortlagt eller områdeklassificeret, så skal flytning af overskudsjord anmeldes til Frederikssund Kommune (Miljø).
- Overkørsel - Skal der etableres nye overkørsler til offentlig vej? I så fald skal der søges om tilladelse hos Frederikssund Kommune (Vej).

Hvis der er spørgsmål i forbindelse med lokalplan eller brandteknisk vejledning, så kontakt Frederikssund Kommune (Byggeri).

Sådan ansøger du

Kontakt Affaldskontoret, Frederikssund Kommune på telefon 47 35 10 00 og få en overordnet snak om jeres overvejelser.

Dan jer et overblik over, hvilke affaldstyper I ønsker at etablere beholdere til, hvor mange beholdere der er behov for, og hvor mange stationer de skal fordeles på. Husk at benytte kommunens anvisninger i denne vejledning.

Husk, at der er ting, I selv skal undersøge (se side 10).

Bemærk, at systemerne ikke må betjene erhverv i form af virksomheder og institutioner – kun husstande i boliger.

Når den rigtige løsning er fundet, skal I indtegne den ønskede placering af beholderne på et kort. Angiv ganglinjer og gåafstande fra opgangsdøre til beholderne på kortet. Lav en opgørelse over, hvor mange husstande de enkelte stationer skal betjene. Send materialet til godkendelse hos Affaldskontoret, Frederikssund Kommune.

Ved tvivlsspørgsmål, kan Affaldskontoret besigtige de ønskede placeringer sammen med jer.

Find en leverandør, der kan levere og etablere beholderne for jer. Indhent gerne tilbud fra flere mulige leverandører. I kan eventuelt vælge en leverandør tidligere i processen og få hjælp herfra til ansøgningsmaterialet. Husk en god kontrakt.

Send produktblade på de enkelte beholdere til godkendelse hos Affaldskontoret, Frederikssund Kommune.

Afvent godkendelse fra Affaldskontoret, inden I sætter gang i indkøb og etablering af beholderne.

Kontakt affaldskontoret, når beholderen er etableret. Senest 14 dage inden opstart skal der afholdes en demonstration af beholderen, hvor foreningen, leverandøren og Affaldskontoret deltager. På mødet aftales første tømmedag.

Foto: Beholdere til madaffald og restaffald på Rosengårdsvej. Her i hver sin delvist nedgravede beholder fra leverandøren Eurogroup.

AFFALDSKONTORET
Torvet 2
3600 Frederikssund

Telefon: 47 35 10 00
Telefax: 47 35 10 99

affald@
frederikssund.dk
www.frederikssund.dk/affald
